

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”

ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “СУДОВА ЕКСПЕРТОЛОГІЯ: ПОНЯТТЯ, СТРУКТУРА, ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ”

Харків
2012

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”**

ПРОГРАМА

**НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“СУДОВА ЕКСПЕРТОЛОГІЯ:
ПОНЯТТЯ, СТРУКТУРА,
ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ”**

**галузь знань 0304 “Право,”
освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”,
спеціальність 8.18010003 “Судова експертиза”**

*Затверджено вченою радою університету
(протокол № 10 від 15.06.2012 р.)*

**Харків
2012**

Програма навчальної дисципліни “Судова експертологія: поняття, структура, завдання, функції” (галузь знань 0304 “Право,” освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”, спеціальність 8.18010003 “Судова експертиза”) / уклад.: В. А. Журавель, В. О. Коновалова, В. Ю. Шепітько, А. Л. Дудніков. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2012. – 8 с.

У к л а д а ч і: В. А. Журавель,
В. О. Коновалова,
В. Ю. Шепітько,
А. Л. Дудніков

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 5 від 27.07.2012 р.)*

1. ВСТУП

Реалізація норм чинного законодавства, постановка обґрунтованих судових рішень неможлива без забезпечення правосуддя незалежною, кваліфікованою, такою, що базується на передових досягненнях науки і техніки, експертизою. У зв'язку з цим зростає роль судового експерта як незацікавленої, обізнаної особи, яка володіє спеціальними знаннями і практичними навичками, необхідними для проведення відповідних експертних досліджень. Зазначене зумовлює потребу в активізації підготовки висококваліфікованих експертів.

Мета судової експертології – відобразити свою загальну теорію й історію розвитку, специфіку пізнавальної праці експерта, методологію експертних досліджень і концептуальні напрямки їх загального розвитку.

У результаті вивчення судової експертизи судовий експерт-магістр повинен:

знати: законодавство України про судову експертизу;

– теоретичні, процесуальні та організаційні засади впровадження судових експертиз;

– види судових експертиз та методики їх проведення;

– структуру висновку експерта, порядок оформлення результатів експертних досліджень;

– процесуальне положення й зміст діяльності експерта і спеціаліста;

– систему експертних установ України та зарубіжних держав, їх правовий статус, завдання і функції, організацію діяльності;

– вітчизняний і міжнародний досвід організації судово-експертної діяльності;

уміти: правильно застосовувати на практиці набуті знання з теорії судової експертизи, виконувати на сучасному науково-методичному рівні судові експертизи;

– суворо дотримуватися положень зареєстрованих методик експертного дослідження, розробляти і впроваджувати в практику судово-експертних установ новітні методики проведення судових експертиз;

– формулювати й вирішувати завдання, що виникають у ході судово-експертної діяльності і потребують поглиблених спеціальних професійних знань;

– висувати експертні версії та формулювати експертні прогнози;

– обирати методи дослідження, модифікувати існуючі й розробляти нові методи виходячи із завдань конкретного дослідження;

– обробляти отримані результати, аналізувати, узагальнювати, формулювати експертні висновки на основі отриманих емпіричних та аналітичних даних;

– вести бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій;

– застосовувати для самостійної дослідницької діяльності набуті теоретичні знання та навички роботи з технічними засобами;

– виявляти причини та умови, які сприяли вчиненню злочинів, а також інших правопорушень, розробляти та реалізувати різноманітні заходи їх попередження.

2. ЗМІСТ

I. Поняття судової експертології та її місце в системі наукового знання

Передумови формування судової експертології. Наукові основи судової експертології. Поняття судової експертології. Місце судової експертології в системі наукового знання.

II. Система судової експертології та її завдання

Система судової експертології. Поняття загальної теорії судової експертології. Завдання судової експертології. Класифікація експертних завдань.

III. Об'єкт і предмет судової експертології

Об'єкт судової експертології. Об'єкти судової експертизи. Предмет судової експертології. Предмет судової експертизи.

IV. Суб'єкти загальної теорії судової експертології

Види суб'єктів судово-експертної діяльності. Суб'єкт судової експертизи. Обов'язки та права судового експерта. Взаємодія експерта з правоохоронними органами.

V. Криміналістична ідентифікація як методологічна основа судової експертології

Загальнонаукова природа ідентифікації. Поняття криміналістичної ідентифікації. Класифікація об'єктів криміналістичної ідентифікації, ідентифікація багаточисельних об'єктів (цілого за частинами). Загальні принципи методики експертного ідентифікаційного дослідження. Значення криміналістичної ідентифікації для судової експертології.

VI. Методи судової експертології

Поняття методу судової експертизи. Наукова обґрунтованість експертних методів. Класифікація методів судової експертології. Поняття методики судової експертизи.

VII. Функції судової експертології

Види функцій судової експертології. Методологічна функція. Пояснювальна функція. Систематизуюча функція. Прогностична функція.

VIII. Окремі вчення в структурі судової експертології

Різновиди окремих вчень. Вчення загальної теорії експертології. Вчення, які є основою розроблення наукових методик окремих видів судових експертиз.

3. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Аверьянова Т. В. Судебная экспертиза: курс общей теории / Т. В. Аверьянова. – М.: Норма, 2006. – 479 с.

Алиев И.А. Концептуальные основы общей теории судебной экспертизы / И. А. Алиев, Т. В. Аверьянова. – Баку: ВЕК, 1992. – 165 с.

Винберг А. И. Судебная экспертология / А. И. Винберг, Н. Т. Малаховская. – Волгоград: НИРИО, 1979. – 181 с.

Гончаренко В. И. Использование данных естественных и технических наук в уголовном судопроизводстве / В. И. Гончаренко. – К.: Вища шк. Изд-во при Киев. ун-те, 1980. – 160 с.

Клименко Н. І. Судова експертологія: курс лекцій: навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. / Н. І. Клименко. – К.: Ін Юре, 2007. – 528 с.

Сегай М. Я. Судебная экспертология: объект, предмет, природа и система науки / М. Я. Сегай // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. – Х.: Право, 2003. – Вип. 3. – С. 25-32.

Навчальне видання

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“СУДОВА ЕКСПЕРТОЛОГІЯ:
ПОНЯТТЯ, СТРУКТУРА,
ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ”

галузь знань 0304 “Право,”
освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”,
спеціальність 8.18010003 “Судова експертиза”

У к л а д а ч і: ЖУРАВЕЛЬ Володимир Андрійович,
КОНОВАЛОВА Віолетта Омелянівна,
ШЕПТЬКО Валерій Юрійович,
ДУДНІКОВ Анатолій Леонідович

Відповідальний за випуск *В. Ю. Шепітько*

Редактор *В. В. Арнаутова*
Комп’ютерна верстка *А. В. Старжинської*

План 2012

Підп. до друку 03.08.2012. Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Друк: ризограф. Ум. друк. арк. 0,5. Облік.-вид. арк. 0,13. Вид. № 143.
Тираж 50 прим. Зам. № 4455. Ціна договірна.

Редакційно-видавничий відділ
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.

Друкарня
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.